

Vastaukset vuoden 2021 pöytäkirjamerkintöihin

1. **Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen toimivuutta seurataan kulkukeskuksen käynnistymisen jälkeen. (KOHA/Log, HYTET)**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Kulkukeskus aloitti toimintansa helmikuussa 2021. Kuljetusten määrään suhteutettuna palvelu lähti käyntiin kohtuullisella palvelutasolla. Kulkukeskuksen toiminnassa on ollut haasteita asiakaspalvelun puhelinvasteajoissa, esteettömien autojen riittävydessä iltaisin ja viikonloppuisin sekä kuljettajien kuljettajajärjestelmän käytössä. Lisäksi on vaihtelevasti esiintynyt kuljettajien kyytitilausten hylkäämisiä, mikä on heikentänyt kuljetusten saatavuutta. Toiminnan puutteet ja muutostarpeet havainnoidaan lähes reaaliaikaisen ja säännöllisen seurannan avulla. Järjestelmästä pystytään raportoimaan mm. puhelujen vasteajat, autojen sijainti, kuljettajajärjestelmän käyttö ja tilauksen vastaanotto sekä autotarpeen vaihtelut eri vuorokauden aikoina. Nykyistä palvelua on kehitetty asiakas- ja kuljettajapalautteiden sekä toiminnassa huomattujen tarpeiden perusteella.

Kulkukeskuksen asiakassovellus on auditoitu marras- joulukuun 2021 aikana, minkä avulla varmistetaan mm. sovelluksen saavutettavuus. Samassa yhteydessä korjataan myös tilaussivuston saavutettavuus. Puhelinpalveluihin on lisätty sekä vakituksia että tuntityöntekijöitä puhelujen vasteaikojen parantamiseksi. Lisättyjen henkilöiden määrä on noin 12 henkilöä. Lisäksi asiakaspalvelijoiden käyttämään järjestelmään on tehty sujuvuutta parantavia muutoksia. Kuljetuspalvelujen palvelukykyä on parannettu lisäämällä lyhyisiin matkoihin erillinen lisä, viikonloppuautojen määrää on kasvatettu ja työvuoroja muokattu. Kuljettajia ja kuljetusyrityksiä, joiden toiminta ei ole vastannut Kulkukeskuksen laatuvaadetta, on irtisanottu sopimuksen piiristä. Ulkopuolinen yritys on auditoinut Kulkukeskuksen toimintaa. Tähän liittyen on aloitettu mm. kuljettajien koulutus. Loppuvuonna 2021 palvelua käyttäneille asiakkaille on toimitettu asiakastyytyväisyyskysely, jonka tuloksista raportoidaan alkuvuonna 2022.

Vammaisneuvostolle on raportoitu kuukausittain Kulkukeskuksen toiminnasta. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta on käsitellyt Kulkukeskusta mm. iltakoulussa 16.9.2021 sekä kokouksessaan 13.10.2021. Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankinnan valmistelua käsiteltiin hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa 18.11.2021. Asian käsittelyssä huomioitiin vammais- ja vanhusneuvostojen lausunnot. Nykyisen Kulkukeskuksen toiminnan seuranta ja kehittäminen jatkuu uuden kilpailutuksen myötä hankittavan palvelun käyttöönottoon asti.

- 2. Vahvistetaan koulujen ja nuorisotoimen ja perheiden kykyä puuttua koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan. (KOTO)**
- 3. Espoon kaupunki selvittää yhdessä Helsingin ja Vantaan kanssa koulunkäynnin avustajan nimikkeen muuttamista koulunkäynninohjaajaksi. (KOTO)**
- 4. Ruotsinkielisen ammattiopisto Praktikumin kanssa yhdessä haetaan sopivia tiloja Espoosta, jotta Prakticum pystyy jatkamaan toimintaansa Espoossa. (TILPA, SVEBI)**
- 5. Espoo varmistavat, että lapsia koskevissa päätöksissä tehdään lapsivaikutusarvio ja se esitellään aina päätöksiä tekeväille. (KOTO, HYTET)**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Espoon hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla ja kasvun ja oppimisen toimialalla on ollut käytössä vuodesta 2016 alkaen yhtenäinen ohjeistus ennakoarviointien käytöstä päätösten teon tukena. Ennakoarviointien tarkoituksena on tunnistaa ennalta niitä vaikutuksia, joita päätöksistä voi aiheutua eri väestöryhmien terveydelle ja hyvinvoinnille, asukkaiden käytössä oleville palveluille sekä kaupungin elinvoimalle ja kilpailukyvyille. Näiden ohella ennakoarvioinneissa arvioidaan vaikutuksia kestävään kehitykseen, johtamiseen ja resursseihin. Ennakoarvioinneilla pyritään asioiden kokonaisvaltaiseen tarkasteluun.

Ennakoarviointien tueksi on koottu tarkastuslista, jossa otetaan kantaa siihen, millaisissa asioissa arviointeja tulee tehdä, kuten tilanteissa, joissa päätöksestä seuraa välittömiä ja / tai pitkäaikaisia vaikutuksia kuntalaisten elinoloihin, terveyteen tai asukasryhmien hyvinvointieroihin sekä tilanteissa, joissa päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia tietyille asukasryhmälle tai alueille.

6. **Erityisoppilaiden integrointia laajentavaa lähikoulupilottia ei laajenneta opetus- ja avustajaresurssin suhteellisesti supistuessa. (KOTO)**
7. **Espoo Cateringin hallinnollinen asema selvitetään ja tehdään siihen liittyvät ratkaisut. Samalla tarkastellaan laitteiden perusparannusten vastuukysymykset. (KOHA/Rah. - ja talous, TILPA)**
8. **Toisen asteen koulutuksessa kannustetaan omien ICT-laitteiden käyttöön, jotta vältetään ylimääräisten laitteiden hankkimiselta, kun oppivelvollisuus laajenee. (KOTO, KOHA/Tiha)**
9. **Lähikirjaston säilyminen myös Viherlaaksossa turvataan. Soveltuvat kirjastotilat kartoitetaan ja tuodaan päätettäväksi vuoden 2021 alussa siten, ettei katkoksia kirjaston toimivuuteen tule. (KOTO, TILPA)**
10. **Kaupunki myötävaikuttaa Espoon Automuseon tilatarpeen järjestämiseen niin, että museon toiminnan jatkuminen on turvattu. (TILPA)**
11. **Selvitetään liikuntapalvelujen siirtyminen nettobudjetoiduksi yksiköksi. (KOTO, KOHA/taloussuunnittelu)**
12. **Varmistetaan yhdessä VR:n kanssa, että kaikilla juna-asemilla on katetut pyörätelineet. Selvitetään mahdollisuutta sijoittaa pyörätelineitä juna-asemien alikulkuihin, esimerkiksi Kauklahten asemalla. (KYT)**
13. **Kaupungin yleisillä alueilla olevien laitureiden 10 vuoden korjaussuunnitelma kustannusarvioineen päivitetään. (KYT)**
14. **Kaupungin osallistumisesta Kristillisen koulun ensikalustamisen kustannuksiin käynnistetään neuvottelut ja asia valmistellaan ja tuodaan erikseen päätettäväksi. (KOTO)**
15. **Investointiohjelmassa kaupungin taseeseen toteutettavaksi osoitettuja päiväkotihankkeita tarkastellaan ja tarvittaessa karsitaan yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden kasvua vastaavasti. (KOTO, TILPA)**
16. **Kartoitetaan Espoon koirapuistojen verkosto ja edistetään koirapuistojen alueellisen saavutettavuuden tasa-arvoa. Selvitetään myös, onko Espoossa mahdollista toteuttaa isompaa, aidattua vapaana liikkuville koirille osoitettua metsäaluetta. (KYT)**
17. **Espoonlahden uimahalli suunnitellaan laajennettuna ja päätös laajennuksen aikataulusta ja mahdollisesta toteutuksesta tehdään vuoden 2021 aikana. (KOTO, TILPA)**
18. **Kotiseudun ulkoilupolut määrärahoista karsitaan ensisijaisesti keskuspuiston uusista reittipohjista luontoarvojen kannalta merkittävissä kohteissa. (KYT)**
19. **Seurataan lasten kesäleirien hintojen ja riittävyyskehittymistä ja varmistetaan erityisesti vähävaraisten lasten mahdollisuudet päästä leireille. (KOTO)**
20. **Espoon ilmastotoimenpiteiden riittävyttä seurataan valtuustossa vuosittain. Kaikkien kaupungin yksiköiden edellytetään esittävän oman osansa ilmastotiekartasta, jolla varmistetaan hiilineutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä. (KAIKKI)**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Toimialalla pyritään paperittomaan toimistoon, sähköisiin asiakirjoihin ja sähköisen allekirjoituksen edistämiseen asiakastyössä. Kierrätys ja jätteiden lajittelu on ollut käytössä jo pitkään. Etätapaamisten kautta vähennetään asiakkaiden liikkumisen tarvetta. Etätyöt puolestaan vähentävät työntekijöiden liikkumista silloin kun se ei ole työtehtävien toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Työvälineiden hankinnassa pyritään pitkäkestoiisiin ratkaisuihin. Mahdollisuuksien mukaan suositaan (sähkö-)pyörien käyttöä liikkussa asiakastapaamisiin. Toimitilat, kuten perhekeskukset, suunnitellaan nykyistä tilatehokkaammiksi, jolloin pystytään vähentämään käytössä olevia neliöitä.

21. **Esponlahden ja Saunalahden alueiden palvelutarjonnasta tehdään pikainen selvitys, jonka perusteella kaupunki vauhdittaa yksityisiä toteutuskohteita maankäyttösovimusten ja muiden hankkeita tukevien ja velvoittavien toimenpiteiden avulla. (KYT)**
22. **Selvitetään melulupa- ja porausilmoitusmaksuista luopumista maalämpökaivojen porauksen yhteydessä sekä mahdollistetaan maalämpökaivojen vinoporaaminen kaupungin tonttien alle aina, kun se ei estä tontin suunniteltua käyttöä. (KYT)**
23. **Kulttuurikeskuksen peruskorjaus ja teatteritalon rakentaminen rahoitetaan maanmyynnin ja maankäyttömaksujen rahoituksella. Tavoitteena on, että hanke valmistuu vuoden 2025 aikana. (KOTO, KYT)**
24. **Pohjois- ja Keski-Espoon osayleiskaava-alueen asemakaavojen työohjelman mukaista valmistelua vauhditetaan jo nyt ennen osayleiskaavan lopullista hyväksymistä ja ne tuodaan valtuuston päätöksentekoon mahdollisimman nopealla aikataululla heti osayleiskaavan valtuustokäsittelyn jälkeen siten, että mahdollistetaan pientalorakentamisen merkittävä lisääminen. (KYT)**
25. **Espossa vauhditetaan jo olemassa olevien asuinalueiden pientalotonttien täydennysrakentamista voimassa olevien kaavojen pohjalta. (KYT)**
26. **Selvitetään Ahertajantien Kulttuurimajakan vuokraus kulttuurin tulosityksikön määrärahoista. (KOTO)**
27. **Otetaan yhteistyökumppanit, kuten Espoon Yrittäjät ja Espoon kauppakamari, mukaan yhdessä VTT:n kanssa toteutettavaan Koronan jälkeisen tilanteen elinkeinotoimintojen Re-Start kasvu- ja kehittämisohjelman tekoon. (KOHA/elinkeino)**
28. **Tehostetaan huumeiden ja muiden päihteiden käyttöön liittyviin ongelmiin puuttumista yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. (HYTET, KOTO)**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Mielenterveys- ja päihdepalvelut tekee yhteistyötä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa päihteiden käyttöön liittyvissä ongelmissa mm. järjestämällä hoitoa päihteiden käyttäjille, tarjoamalla konsultaatiota eri viranomaisille, tekemällä ympäristötyötä omien toimipisteiden lähiympäristössä ja vastaamalla omalta osaltaan lupalausunnoista kaupunkialueiden ravintoloiden lupaprosesseissa. Mielenterveys- ja päihdepalvelut tekee myös laajaa ennaltaehkäisevää työtä monien eri tahojen kanssa. Tätä työtä on nyt noin vuoden ajan tehnyt uudella vakanssilla ehkäisevästä mielenterveys- ja päihdetyöstä vastaava asiantuntija.

29. **Arvioidaan 68 vuotta täyttäneitä koskevan terveystarkastuspilotin toteuttamista. (HYTET)**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Terveystarkastuspilotti = Finger –toimintamallin (muistisairauksien ennaltaehkäisy) pilottia on toteutettu LU-hankkeen kuntakokeiluna. Pilotti on alkanut syyskuussa 2021 ja päättyy maaliskuussa 2022. Pilotin seuranta ja arviointi toteutuu LU-hankkeessa. Pilottia toteutetaan yhdellä terveysasemalla (Tapiola). Kokeilussa on kuvattu

toimintamalli Nestorin ja terveysaseman välisestä yhteistyöstä asiakkaiden tunnistamiseksi ja ohjaamiseksi elintapaintervention (prosessikuvaus ja toimintaohjeet). Elintapaintervention sisältöjä ja toteuttamistapoja on kuvattu ja kokeiltu hyödyntäen olemassa olevia toimintoja (hyvinvointiryhmät, liikuntatoimen ryhmät). Tässä koronatilanteessa, kun terveysasemien kiireetöntä hoitoa on vähennetty, toimintamallia ei ole vielä mahdollista ottaa käyttöön.

30. Vahvistetaan kaupungin ja järjestöjen yhteistyötä. (HYTET, KOHA/asiointi)

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Terveyspalvelut: Mielenterveys- ja päihdepalvelut tukee vuosittain kohdeavustuksin useita eri järjestöjä. Järjestöt tuottavat espoolaisille mielenterveys- ja päihdekuntoutujille sosiaalista kuntoutusta, ryhmätoimintaa ja arjessa pärjäämistä tukevaa muuta toimintaa. Mielenterveys- ja päihdepalvelut pyrkii oma taloudellinen kehyksensä huomioiden lisäämään edelleen järjestöjen tukemista tulevina vuosina.

Avosairaanhoido tukee vuosittain kohdeavustuksin tiettyjä järjestöjä. Tällä toiminnalla pyritään tukemaan potilaiden ja kuntalaisten terveyden edistämistä ja kansanterveystyötä.

Vanhusten palvelut: Seniorineuvonta ja palveluohjaus Nestori tekee yhteistyötä sekä EJY ry:n (sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan järjestöjen yhteistoimintaelin) että yhdistyksen jäsenjärjestöjen kanssa monentyyppisen vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin ja vapaaehtoisten rekrytoinnin ja koulutuksen kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Vapaaehtoisten toiminta kohdistuu kotihoidon, pitkäaikaishoidon ja palvelukeskusten asiakkaille sekä sairaalan potilaille. Myös Espoon seurakuntien kanssa toteutetaan yhteistyössä erilaista toimintaa mm. matalan kynnyksen ryhmätoimintaa palvelukeskuksissa ja vapaaehtoistoimintaa. Vanhusten palvelut luovuttaa eläkeläisyhdistyksille maksutta tiloja säännöllisiin jäsenkokoontumisiin mm. palvelukeskuksissa. Eläkeläisyhdistysten kanssa kehitetään yhteistyötä sekä palvelukeskusten toiminnassa että elä ja asu –seniorikeskusten asuinkerroksissa ikääntyneiden hyväksi. Tavoitteena on, että eläkeläisyhdistysten järjestämä toiminta lisää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja laajentaa palvelukeskusten toimintavalikoimaa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut tukee vuosittain järjestö- ja kohdeavustuksin useiden kymmenien järjestöjen toimintaa myöntämällä taloudellista avustusta ja antamalla ilmaiseksi tiloja käyttöön. Aikuisten sosiaalipalvelut tekee erittäin tiivistä yhteistyötä ruoka-apujärjestöjen kanssa koordinoimalla ruoka-aputoimintaa. Korona -pandemian aikana järjestöt ovat vastanneet myös haavoittuvassa asemassa olevien ilmaismaskien jaosta. Maahanmuuttajapalveluissa on järjestöyhteistyöstä vastaava henkilö, joka koordinoi ja kehittää yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Myös lapsiperheiden palveluissa tehdään tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa. Useiden järjestöjen palveluihin ohjautuminen tapahtuu merkittävässä määrin Perhesosiaalityön palveluohjauksen kautta, jolloin tuki kohdentuu sitä eniten tarvitseville perheille ja palvelut saadaan sovitettua yhteen perheen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsiperheiden palvelukokonaisuutta myös kehitetään ja seurataan yhteistyössä järjestöjen kanssa. Tässä Perhekeskus-kehittäminen sekä Espoossa että osana Länsi-Uudenmaan sote -hanketta ovat tärkeässä roolissa.

31. Kiinnitetään huomiota ikäihmisten köyhyyteen osana hyvinvointiohjelmaa. (HYTET)

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala: Espoossa oli vuonna 2020 täyttä kansaneläkettä saaneita 65 vuotta täyttäneitä 1,2 % vastaavan ikäisestä väestöstä (Helsinki 1,7 %, Vantaa 1,3 %, Turku 1,8 %, Tampere 1,6 %, Oulu 1,6 %). Luku on pysynyt samana viimeiset 5 vuotta ja laskenut vuoden 2011 tilanteesta (vuonna 2011 1,5 %). Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansieläkkeitä ja täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Lähde: tilasto ja indikaattoripankki Sotkanet.fi. Kaikessa seniorineuvonta ja palveluohjaus Nestorin työssä huomioidaan tarvittaessa myös asiakkaiden taloudellista tilannetta. Osana hyvinvointiohjelmaa kiinnitetään huomiota erilaisista taloudellisen tuen vaihtoehtoista

tiedottamiseen.

- 32. Selvitetään, millaisella keinovalikoimalla voitaisiin kuroa umpeen maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja kantasuomalaisten oppilaiden oppimiseroja. (KOTO)**
- 33. Tapiolan urheilupuiston jalkapallostadionin rakentamisen valmistelua jatketaan kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti ja rakentaminen rahoitetaan maanmyynnin ja maankäyttömaksujen rahoituksella alueen kaavoituksen valmistuttua. (KYT)**
- 34. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotukseen sisältyvien pientalokaavojen valmistelua nopeutetaan. (KYT)**